

jeg ikke fra min Side udøve nogen Tilskyndelse paa den. Den maa hellere paa eget Ansvar handle, hvad den vistnok ogsaa vil.

Formanden (Krabbe): I Betragtning af, at der om selve Lovforslaget ikke foreligger nogen Meningsforskjel, skulde jeg henstille, at Forhandlingen begrænses noget mere.

Ville: Det ærede Medlem, som sidst talte (Th. Nielsen), havde virkelig ikke Grund til med saa særlig stor Iver at imødegaa, hvad jeg havde sagt, eller til at „tilbagevise“ Noget, som var kommet fra min Side. Min Udsvikling gik jo netop ud paa at fremhæve, at Planternes Andragende var i og for sig ubesjæft, og at ogsaa den Grund, som de søgte for deres Forlangender i den Omstændighed, at Loven af Februar 1876 havde bebudet en Ophævelse af Arbejderregulativerne, var ubegrundet. Men det lader sig virkelig ikke negte, at Andragendet væsentlig viser hen til den bekjendte Klausul i Loven af Februar 1876, og denne skyldes, som bekjendt, for en væsentlig Del det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen: Jeg har oplyst Forholdet). Ja, jeg skal ogsaa oplyse det. Det fremhæves i Andragendet — jeg holder det originale Andragende i min Haand, saa at der ingen Feiltagelse kan være — at Planterne lægge en Sovepæstelse for, hvad der skete den 1ste Oktober, paa denne Bestemmelse i Lov 25de Februar 1876. De citere denne Passus af Loven, og derpaa sige de, at denne Betingelse var ikke bleven foreslaaet af Regjeringen. Den blev tilføjet og vedtagen af Rigsdagen, og dette er sandt. Nu siger imidlertid det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds: „Ja, men det var ikke min Skyld, at der kom til at staa 3 Mars, thi jeg vilde ikke have givet denne Frist, men have den hævet strax (Afbrydelse af Th. Nielsen). Nu vel, men Planterne vilde slet ikke have dem ophævede; de vilde end mindre have dem aflæstede strax. Allerede det, at Arbejderregulativerne skulde hæves med 3 Mars Frist, erklære de for en „brat og voldsom Omstyrning“ af det System, som tidligere havde været indrettet. Det ærede Medlem ser altsaa, at, dersom han havde taget de 3 Mars Frist bort, havde han derved kun opnaaet, at Planterne endnu stærkere havde besværet sig derover. Det ærede Medlem har altsaa virkelig ikke nogen Grund til at „tilbagevise“ mine Bemærkninger. Planternes Andragende støtter sig for en væsentlig Del til den Omstændighed, at Rigsdagen har indsat denne Bestemmelse om Arbejderregulativernes Ophævelse; at der er givet 3 Mars Frist, er i deres Dine paa den ene Side uheldigt, fordi det har skabt en Periode af Misforstaaelse og Gjæring, men dog ikke nok til at forhindre det fra at være en „brat og voldsom“ Ophævelse. — Jeg skulde forresten ikke have gjort denne Indsigelse, som ikke har

nogen stor Bægt, dersom jeg ikke ansaa det for nødvendigt fra min Side at fremsætte en Protest mod det ærede Medlems Gjengivelse af mine Ord. Han talte, som om jeg havde forlangt, at Danmark skulde optænde paa en særlig udfordrende Maade overfor England, det ærede Medlem, der var mellem Kanonerens Modstandere, syntes endogsaa at være bange for, at vi skulde komme til at bruge dem snart, idet vi skulde staa lige paa Grændsen af en Krig med England. Dersom det ærede Medlem havde sat sig noget nærmere ind i Forholdet, vilde han vide, at det ikke forholder sig saaledes. Der er ikke Tale om, at vi skulle gjøre Noget ligeoverfor England. Forholdet er det, at de Plantere paa St. Croix, der ikke anse sig selv for danske Undersaatter . . . (Afbrydelse af Th. Nielsen). Vil det ærede Medlem ikke være saa god at høre efter, hvad jeg siger, det er dog ikke mere end rimeligt og billigt. Forholdet er det, at de Plantere af fremmed Nationalitet, der leve paa Den og nyde Godt af dens Institutioner, men ikke betragte sig som danske Undersaatter, medens de fremdeles ville gjælde for engelske Undersaatter, at disse Plantere efter Begivenhederne den 1ste Oktober have henvendt sig til den engelske Regjering og paakaldt dens Bistand mod Danmark. Nu bemærkede jeg før, at vi ikke nøie kjende, hvad der senere er passeret; men at jeg var gaaet ud fra, at den engelske Regjering af disse Klager fra irske Plantere havde ladet sig foranledige til at gjøre Forestillinger hos Danmark, og flige Forestillinger mener jeg da, at vi maa møde med al mulig Bestemthed. Det, jeg ønskede, var ikke, at vi skulde indtage en offensiv Stilling overfor England, men at vi skulle indtage en meget bestemt og fast defensiv Stilling ligeoverfor England. Vi skulle ikke lade os byde, at man i saadanne Sager vil gjøre en fremmed Magts Indflydelse gjældende i, hvad der angaar vore egne indre Anliggender. Det mener jeg, at vi kunne gjøre med Sikkerhed og uden at være udsatte for at se en engelsk Flaade udenfor Kjøbenhavn som i 1807. Jeg tror, at der i England selv, i Landets offentlige Mening vil være en saa stor Villighed til at erkjende, at den Art Indblandinger ikke kunne taales, at vi med al Bestemthed kunne møde uberettigede Fordringer fra den anden Side med en kraftig og alvorlig Indsigelse. Dertil har jeg opfordret, men ingenlunde til at vise nogen offensiv eller udfordrende Optræden mod fremmede Magter. Det vilde jeg ikke tilraade mod nogen Stormagt, men forresten heller ikke mod nogen lille Magt. Derimod tror jeg, at der er forøget Opfordring for et lille Land som Danmark til at vaage over sin Ret og Bærdighed og ikke lade sig Noget byde. Udover dette gik min Opfordring ikke, og jeg skal sige til, at selv en bestemt Holdning meget vel lader sig forene med høflige Former.